МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное учреждение
высшего профессионального образования
"Казанский (Приволжский) федеральный университет"
Отделение массовых коммуникаций

УТВЕРЖДАЮ
Проректор
по образовательной деятельности КФУ
Проф. Минзарипов Р.Г.

подписано электронно-цифровой подписью

Программа дисциплины

Профессиональная этика журналиста Б3.Б.16

Направление подготовки: 031300.62 - Журналистика
Профиль подготовки: Средства массовой информации (национальная журналистика)
Квалификация выпускника: бакалавр
Форма обучения: очное
Язык обучения: русский

Автор(ы):
Зайни Р.Л.
Рецензент(ы):
Сабирова Л.Р.

СОГЛАСОВАНО:
Заведующий(ая) кафедрой: Гарифуллин В. З.
Протокол заседания кафедры No ___ от "____" ___________ 201__г
Учебно-методическая комиссия Института социально-философских наук и массовых коммуникаций (отделение массовых коммуникаций):
Протокол заседания УМК No ____ от "____" ___________ 201__г

Регистрационный No 941810314

Казань
2014

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Содержание

1. Цели освоения дисциплины
2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы
3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля
4. Структура и содержание дисциплины/ модуля
5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения
6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов
7. Литература
8. Интернет-ресурсы
9. Материально-техническое обеспечение дисциплины/модуля согласно утвержденному учебному плану

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Программу дисциплины разработал(а)(и) доцент, к.н. (доцент) Зайни Р.Л. Кафедра татарской журналистики Отделение массовых коммуникаций , zaini@yandex.ru

1. Цели освоения дисциплины

Формирование у студентов знаний, умений и навыков в сфере профессиональной этики журналиста, изучение истории становления и развития профессиональной этики журналиста в Западной Европе, США и России; осмысление значения и роли профессиональной этики в системе профессиональной деятельности журналиста; проведение сравнительного анализа этических систем, регулирующих профессиональное поведение журналиста в разных системах журналистики; изучение методов и способов общественного и корпоративного контроля за соблюдением журналистами этических стандартов; приобретение навыков этического анализа профессионального поведения в сложных ситуациях

2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы высшего профессионального образования

Данная учебная дисциплина включена в раздел " Б3.Б.16 Профессиональный" основной образовательной программы 031300.62 Журналистика и относится к базовой (общепрофессиональной) части. Осваивается на 3 курсе, 5 семестр.

Включена в раздел "Б3. Б.16 Цикл профессиональных дисциплин" и относится к базовой (общепрофессиональной) части. Осваивается на третьем курсе (5 семестр)

3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля

В результате освоения дисциплины формируются следующие компетенции:

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ОК-13 (общекультурные компетенции)	общенаучные: способность основываться на базовых знаниях в области общегуманитарных наук (философия, культурология, история) в процессе формирования своего мировоззрения, понимать проблемы взаимоотношений общества и человека, взаимосвязь свободы и ответственности, значение нравственного и ценностного выбора, расширять свой кругозор в контексте полученного культурологического знания; умение использовать гуманитарные знания в своей социальной и профессиональной деятельности
ОК14 (общекультурные компетенции)	способность использовать знания в области социальных и экономических наук (социология, политология, психология, социальная психология, правоведение, экономика) для понимание принципов функционирования современного общества, социальных, экономических, правовых, политических, психологических механизмов и регуляторов общественных процессов и отношений, способность анализировать социально-значимые проблемы и процессы, умение использовать полученные знания в контексте своей социальной и профессиональной деятельности
ОК-5 (общекультурные компетенции)	социально-личностные: понимание значения гуманистических ценностей для сохранения и развития современной цивилизации; готовность принять нравственные обязанности по отношению к окружающей природе, обществу, другим людям и самому себе, готовность руководствоваться ими в своей профессиональной деятельности

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ОК-6 (общекультурные компетенции)	готовность к социальному взаимодействию на основе принятых в обществе моральных и правовых норм, уважение к человеческой личности, толерантность к другой культуре; способность руководствоваться морально-правовыми нормами в профессиональной деятельности
ОК-7 (общекультурные компетенции)	умение использовать нормативные правовые документы в своей деятельности
ПК-11 (профессиональные компетенции)	знание основ международного гуманитарного права, правовых норм, регулирующих функционирование СМИ в России, в том числе прав и обязанностей журналиста, авторского права
ПК-12 (профессиональные компетенции)	понимание значения этических ориентиров и регуляторов журналистской деятельности, знание основных российских и международных документов по профессиональной этике

В результате освоения дисциплины студент:

1. должен знать:

российские и международные этические нормы, кодексы профессиональной этики; понимать значение этических регуляторов в журналистской деятельности.

2. должен уметь:

следовать российским и международным этическим нормам, кодексам профессиональной этики в своей повседневной практике.

3. должен владеть:

навыками этического анализа профессиональных действий журналиста.

4. должен демонстрировать способность и готовность:

применять полученные знания на практике.

4. Структура и содержание дисциплины/ модуля

Общая трудоемкость дисциплины составляет 2 зачетных(ые) единиц(ы) 72 часа(ов).

Форма промежуточного контроля дисциплины зачет в 5 семестре.

Суммарно по дисциплине можно получить 100 баллов, из них текущая работа оценивается в 50 баллов, итоговая форма контроля - в 50 баллов. Минимальное количество для допуска к зачету 28 баллов.

86 баллов и более - "отлично" (отл.);

71-85 баллов - "хорошо" (хор.);

55-70 баллов - "удовлетворительно" (удов.);

54 балла и менее - "неудовлетворительно" (неуд.).

4.1 Структура и содержание аудиторной работы по дисциплине/ модулю

Тематический план дисциплины/модуля

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
1.	Тема 1. Әхлак һәм җәмгыять. Һөнәри этика	5	1-2	2	2	0	устный опрос
2.	Тема 2. Әхлак нормаларының журналистикада тоткан урыны	5	3-6	4	4	0	контрольная работа
3.	Тема 3. Социаль җаваплылык - әхлакый категория	5	7-9	4	2	0	коллоквиум
4.	Тема 4. Бүгенге көндә һөнәри әхлак проблемалары	5	10-13	4	4	0	реферат
5.	Тема 5. Журналист тексты - һөнәри этика объекты	5	14-16	2	4	0	эссе
.	Тема . Итоговая форма контроля	5		0	0	0	зачет
	Итого			16	16	0	

4.2 Содержание дисциплины

Тема 1. Әхлак һәм җәмгыять. Һөнәри этика

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Әхлак һәм җәмгыять. Һөнәри этика Иҗтимагый аң формасы, кешенең башкаларга мөнәсәбәтен һәм җәмгыятьтә яшәү рәвешен билгеләүче нормалар системасы буларак әхлак. Әхлакның җәмгыять тормышында үтәгән бурычлары: билгеле бер социаль системаның яшәешен тәэмин итү, җәмгыятьтә төрле төркем һәм индивидларның үзара тәэсир итешүләрен тәртипкә салу, шул җәмгыятьтә кабул ителгән үз-үзеңне тоту һәм эшчәнлек кагыйдәләрен үтәтү, теләсә кайсы эшчәнлек төренә карата бәя бирүче ролен башкару. Әхлакый нормаларның барлыкка килү сәбәпләре һәм механизмы (ситуация - бәяләү - эш-хәрәкәт - нәтиҗә), максатлары һәм эчтәлеге. Әхлакый нормаларның тарихи чорлар дәвамында барлыкка килгән төрләре: дворянинның намус кодексы, мещан әхлагы, табиб этикасы һ.б. Мәҗбүри, рөхсәт ителгән, бәхәсле әхлак нормалары. Һөнәри этика принциплары системасының өчъяклы пирамидасы: өске катта - һөнәри бурыч, җаваплылык, намус, вөҗдан, уртада - җитештерү белән бәйле этик принциплар, аскы катта - конкрет ситуацияләр белән бәйле тыюлар яки ниятләр. Барлык кешегә дә хас әхлакый карашлар белән һөнәри әхлак кагыйдәләренең үзара ярашуы.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Профессиональ әхлакка карата фәнни караш Сораулар: 1. Әхлак һәм әхлакый мөнәсәбәтләр төшенсәсе, хезмәт әхлагы. 2. Әхлак төшенчәсе, аңа бирелгән аңлатмалар. Әхлак һәм этика төшенчәләре арасындагы бәйләнеш. "Норматив этика" төшенчәсе. 3. "Һөнәри әхлак" һәм "һөнәри этика" арасындагы охшашлыклар һәм аерымлыклар. "Һөнәри этика"ның төп мәгънәсе. 4. Һөнәри журналист әхлагы барлыкка килү. Һөнәри әхлакый нормаларны кодификацияләү процессы. Бүгенге көн Россия һәм Татарстан журналистикасында һөнәри әхлакый проблемалар. Әзерләнү өчен әдәбият исемлеге: Авраамов Д.С. Профессиональная этика журналиста. М., 2003. Гусейнов А.А., Апресян Р.Г. Этика: Учебник. М., 1998 (1999,2000). Лазутина Г.В. Профессиональная этика журналиста. М., 2006. Этика: Энциклопедический словарь. М., 2001.

Тема 2. Әхлак нормаларының журналистикада тоткан урыны

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

лекционное занятие (4 часа(ов)):

Әхлак нормаларының журналистикада тоткан урыны Журналистларның һөнәри әхлак кагыйдәләренең барлыкка килү алшартлары. Журналистның социаль һәм һөнәри бурычларын башкару барышында, һөнәри этиканың көйләүче, тәртипкә салучы ролен үтәве. Аерым һөнәр иясе һәм бер илнең гражданы буларак, төрле әхлак кагыйдәләренең бер кешедә беренчелек өчен бәрелеше. Тормыш позициясе һәм авторлык позициясе. Журналистиканың роле һәм бурычлары. Россия журналистларының һөнәри этикасы, аларның гамәлгә керә бару тарихы. Журналист әхлагы нормаларының һөнәргә бәйле үзенчәлекләре, башка һөнәрләрнең этика кагыйдәләре белән бәйле охшаш һәм аерымлы яклары. Үзара тәртипкә салу механизмы буларак этика кодексы, декларация, хартияләр. Журналистларның үз-үзләрен тоту принципларының халыкара декларациясе. Аның төп моментлары. Россия журналистларының һөнәри этика кодексы. Аның барлыкка килү тарихы. Кодексттагы уңышлы һәм җитешсез яклар. Иҗади төркемнәр яки аерым коллективлар кабул иткән әхлакый кодекслар. Россия теле-, радиожурналистлары хартиясе, Россия суд репортерлары гильдиясе декларациясе. Чит ил массакүләм мәгълүмат чаралары кабул иткән кодекслар. Журналистика этикасының халыкара принциплары.

практическое занятие (4 часа(ов)):

һөнәри этиканың журналист эшчәнлегендә тоткан урыны Сораулар:. 1. Әхлакый аңның җәмгыять аңындагы урыны һәм һөнәри аңга карата мөнәсәбәте. Хезмәт төркеменә хас һөнәри аң белән профессиональның шәхси аңы күләмнәре чагыштырмасы. 2. Россия һәм Татарстан журналистлары арасында һөнәри этиканың эшләү механизмы. 3. "Принцип" төшенчәсе. Журналистның һөнәри әхлакый принциплары 4. "Принцип" һәм "нормалар". Журналистның төп һөнәри әхлакый нормалары. 5. Журналист һәм мәгълүмат адресаты (аудитория) арасындагы һөнәри әхлакый мөнәсәбәтләрне көйләүче нормалар. Әзерләнү өчен әдәбият исемлеге: 1) Авраамов Д.С." Профессиональная этика журналиста. М., 2003. 2) Лазутина Г.В. Профессиональная этика журналиста. М., 1999. 3) Ламбет Э.Б. Приверженность журналистскому долгу. Об этическом подходе в журналистской профессии. М., 1998. 4) Рих А. Хозяйственная этика. М., 1996. 5) Этика: Энциклопедический словарь. М., 2001.

Тема 3. Социаль җаваплылык - әхлакый категория

лекционное занятие (4 часа(ов)):

Социаль җаваплылык - әхлакый категория Журналистикада социаль җаваплылык төшенчәсе. Аның журналист эшчәнлегендәге эчке мәгънәсе, эчтәлеге. Дәүләткә, җәмгыятькә, милләткә, халык төркемнәренә, аерым бер шәхескә карата мөнәсәбәт. Иҗади шәхес буларак, журналистка эш барышында төрле факторларның тәэсир итүе, басым ясавы (баш мөхәррир авторитеты, гореф-гадәтләр, традицияләр, "көтү" психологиясе). Фактларны хис-тойгылардан һәм шәхси фикерләрдән аерып бирүдән гыйбарәт булган объективлык. Массакүләм мәгълүмат чараларын референт төркем буларак сыйфатлау. Журналистикада теге яки бу предмет, күренеш, шәхескә карашын белдерү максатыннан кулланыла торган психологик алымнар һәм чаралар. Тәкъдим ителә торган мәгълүматны кабул итәргә этәрү ысулы. Журналистның үз фикерен укучы, тыңлаучы, тамашачыга көчләп тагу очраклары. Конкрет материалны әзерләгәндә журналистның алдына үзмаксат куюы. Һөнәри җаваплылык. Кешеләр язмышы белән уйнамау, журналист авызыннан чыккан һәр сүзнең нинди нәтиҗәгә китерәчәген алдан күреп эш итү. Хезмәт урынын башкаларга янау, үч алу өчен кулланмау. Мәгълүмат алу өчен генә кешеләрне алдамау. Фактларны үзгәртү, дөреслекне "матурлап җибәрү" ялгышлары. Репортер әхлагы объекты буларак, мәгълүмат чыганаклары. Мәгълүмат чыганакларына мөмкин кадәр азрак зыян салу принцибы. Мәгълүмат чыганакларын һөнәри этика нормалары күзлегеннән чыгып төркемнәргә берләштерү. Рәсми һәм рәсми булмаган чыганаклар. Шәхси, коллектив һәм документаль чыганаклар белән эшләү үзенчәлекләре. Мәгълүмат җыюның рөхсәт ителгән һәм тыелган ысуллары. Әңгәмә уздыру этикасы. "Һөнәр алыштыру", "ялган танышу" алымнарын куллануга карата мөнәсәбәт. Эксперимент шартларында күзәтүләр алып барганда әхлакый чикләүләр. Диктофон, "яшерен камера" куллану, алар ярдәмендә табылган мәгълүматны эфирга яки матбугатка чыгаруның этик аспекты.

практическое занятие (2 часа(ов)):

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Социаль җаваплылык Сораулар: 1. Һөнәри позиция. Аның кешенең яшәү позициясеннә аерымлыгы. Һөнәри әхлакый аң төзелеше. 2. Һөнәри бурыч, җаваплылык, аның субъектив ягы. 3. "Һөнәри җаваплылык" һәм "һөнәри намус" категорияләре: охшашлыклар һәм аерымлылклар. 4. "Һөнәри дәрәҗә" һәм "һөнәри намус" - охшашлыклар һәм аерымлыклар. Әзерләнү өчен әдәбият исемлеге: 1) Авраамов Д.С. Профессиональная этика журналиста. М., 2003. 2) Гусейнов А.А., Апресян Р.Г. Этика: Учебник. М., 1998 (1999,2000). 3) Лазутина Г.В. Профессиональная этика журналиста. М., 2006. 4) Ламбет Э.Б. Приверженность журналистскому долгу. Об этическом подходе в журналистской профессии. М., 1998. 5) Рих А. Хозяйственная этика. М., 1996. 6) Этика: Энциклопедический словарь. М., 2001. 7) Понятия чести и достоинства, оскорбления и ненормативности в текстах права и средств массовой информации. М., 1997. 8) Профессиональная этика журналистов: в 2 т. Т.1: Документы и справочные материалы. М., 1999. 9) Честь, достоинство и репутация: Журналистика и юриспруденция в конфликте (результаты исследования и материалы конференции). М., 1998.

Тема 4. Бүгенге көндә һөнәри әхлак проблемалары

лекционное занятие (4 часа(ов)):

Бүгенге көндә һөнәри әхлак проблемалары Журналистиканың бәйсезлеге проблемасы. Дәүләт һәм журналистика, массакүләм мәгълүмат чараларын гамәлгә куючылар һәм журналистлар, мәгълүмати эшчәнлекнең башка субъектлары арасындагы мөнәсәбәтләрнең хокукый яктан көйләнгән булуы. Җәмгыятьтә икътисадый, социаль һәм сәяси фикер төрлелегенең журналистиканы объектив итүгә ясаган тәэсире. Россиядә барган иҗтимагый процесларның нәтиҗәсе буларак, журналистикада бүген урын алган әхлакый ситуация. Журналистиканы идеологик нигездә көйләп торган элеккеге кыйммәтләр һәм нормалар системасының җимерелүе. Массакүләм "сары матбугат" барлыкка килү һәм аңа гына хас булган һөнәри этика кодексының гамәлгә керүе. Әлеге кагыйдәләрнең гомумжурналистикада таралуы. Журналистикада хәбәрдарлыкның чикләре. Табу (тыелган) темалар. Массакүләм мәгълүмат чараларын цензура астына алуның уңай һәм тискәре яклары. Цензураның әхлакый әһәмияте. Материал героеның, персонажның эчке тормышына һәм дөньясына "бәреп керүнең" чикләре. Бүгенге җәмгыятьтә, массакүләм мәгълүмат чаралары базарында скандаллар һәм популярлык. Расланмаган, дәлилләнмәгән мәгълүматларны тикшермичә генә аудиториягә ирештерү проблемасы. "Заказ буенча" материаллар әзерләү. "Яшерен реклама" һәм рухи кыйммәтләр нормаларының үзара кисешүе. Редакция коллективы һәм хезмәт урыны этикасы кагыйдәләре. Журналистлар бергәлеге: чынбарлык яки уйдырмамы? Журналистлар арасында көндәшлек. Карьера, танылуга омтылу шартларында үзара этика нормаларын үтә. Һөнәргә тап төшермәү мәсәләсе. Плагиатлык. "Ачык чыганаклар"дан файдаланганда, авторлык хокукларын саклау проблемасы. Журналист һәм хакимият органнары арасындагы этик чикләр. Сайлау алды компанияләрен яктыртуга әхлакый караш. Журналист һөнәренең сәясәт өлкәсе белән кисешү нокталары.

практическое занятие (4 часа(ов)):

Бүгенге көн журналистикасында очрый торган әхлакый проблемалар. Сораулар: 1. Анонимлык белән бәйле һөнәри проблемалар. Мәгълүматның конфиденциальлеге, мәгълүмат чыганагының анонимлыгы, журналистның анонимлыгы төшенчәләре. 2. Журналист һәм мәгълүмат чыганагы арасындагы үзара килешү вариантлары. 3. Сакланырга тиешле серләр. 4. Яшерен видео-, аудиоязмалар ясау, куркыту, маскарад, һөнәр алыштыру алымнарын куллануның уңай һәм тискәре яклары. 5. Интервью өчен түләүнең этик аспектлары Әзерләнү өчен сораулар: 1) Авраамов Д.С. Профессиональная этика журналиста. М., 2003. 2) Лазутина Г.В. Профессиональная этика журналиста. М., 2006. 3) Понятия чести и достоинства, оскорбления и ненормативности в текстах права и средств массовой информации. М., 1997. 4) Профессиональная этика журналистов: в 2 т. Т.1: Документы и справочные материалы. М., 1999. 5) Честь, достоинство и репутация: Журналистика и юриспруденция в конфликте (результаты исследования и материалы конференции). - М., 1998.

Тема 5. Журналист тексты - һөнәри этика объекты

лекционное занятие (2 часа(ов)):

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Журналист тексты - һөнәри этика объекты. Журналист өчен текст төзү вакытында үтәлергә тиешле таләпләр: - Чынбарлыкны өйрәнү вакытында табылган барлык мәгълүмат, фикер, бәя бирүләрнең барысын да исәпкә алу, берсен дә төшереп калдырмау. - Күренеш яки проблема турындагы төрле карашларны, фикер каршылыгын бирү. - Фактлар турында хәбәр иткәндә, материалда башка кешеләрнең фикерләрен китергәндә, журналистның нейтраль мөнәсәбәт саклавы. - Үз фикерләрен һәм бәясен биргән очракта, журналистның аларны дәлилләве.
Журналист тексты - һөнәри этика объекты. Журналист өчен текст төзү вакытында үтәлергә тиешле таләпләр: - Чынбарлыкны өйрәнү вакытында табылган барлык мәгълүмат, фикер, бәя бирүләрнең барысын да исәпкә алу, берсен дә төшереп калдырмау. - Күренеш яки проблема турындагы төрле карашларны, фикер каршылыгын бирү. - Фактлар турында хәбәр иткәндә, материалда башка кешеләрнең фикерләрен китергәндә, журналистның нейтраль мөнәсәбәт саклавы. - Үз фикерләрен һәм бәясен биргән очракта, журналистның аларны дәлилләве.

практическое занятие (4 часа(ов)):

Һөнәри әхлак объекты буларак журналист тексты Сораулар: 1. Журналист белән мәгълүмат чыганагы арасындагы һөнәри әхлак мөнәсәбәтләрен көйләү нормалары. 2. Журналист белән язма герое арасындагы һөнәри әхак мөнәсәбәтләрен көйләү нормалары. 3. "Автор" төшенчәсе. Журналист һәм автор арасындагы мөнәсәбәтләрне көйләү. 4. Һөнәри этика һәм хезмәт этикасы. Редакциядә әхлакый климат. 5. Журналист һәм хакимият арасындагы һөнәри әхлакый мөнәсәбәтләр. Әзерләнү өчен әдәбият исемлеге: 1) Авраамов Д.С. Профессиональная этика журналиста. М., 2003. 2) Гусейнов А.А., Апресян РГ. Этика: Учебник. М., 1998 (1999,2000). 3) Лазутина Г.В. Профессиональная этика журналиста. М., 2006. 4) Рих А. Хозяйственная этика. М., 1996. 5) Этика: Энциклопедический словарь. М., 2001. 6) Понятия чести и достоинства, оскорбления и ненормативности в текстах права и средств массовой информации. М., 1997. 7) Профессиональная этика журналистов: в 2 т. Т.1: Документы и справочные материалы. М., 1999. 8) Честь, достоинство и репутация: Журналистика и юриспруденция в конфликте (результаты исследования и материалы конференции). М., 1998. 10) Союз журналистов России. Кодекс профессиональной этики российского журналиста. // Лазутина Г.В. Профессиональная этика журналиста. \\http:\\internews.ras.ru\books\ethics\26. html 11) Союз журналистов СССР. Кодекс профессиональной этики журналиста. \\http:\\internews.ras.ru\books\ethics\27. html 12) Хартия телерадиовещателей \\ Лазутина Г.В. Профессиональная этика журналиста.

4.3 Структура и содержание самостоятельной работы дисциплины (модуля)

N	Раздел Дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
1.	Тема 1. Әхлак һәм җәмгыять. Һөнәри этика	5	1-2	подготовка к устному опросу	8	устный опрос
2.	Тема 2. Әхлак нормаларының журналистикада тоткан урыны	5	3-6	подготовка к контрольной работе	8	контрольная работа
3.	Тема 3. Социаль җаваплылык - әхлакый категория	5	7-9	подготовка к коллоквиуму	8	коллоквиум
4.	Тема 4. Бүгенге көндә һөнәри әхлак проблемалары	5	10-13	подготовка к реферату	8	реферат
5.	Тема 5. Журналист тексты - һөнәри этика объекты	5	14-16	подготовка к эссе	8	эссе
	Итого				40	

5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения

Предусмотрено использование в учебном процессе активных и интерактивных форм проведения занятий, таких как разбор конкретных ситуаций, встречи с представителями СМИ.

6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов

Тема 1. Әхлак һәм җәмгыять. Һөнәри этика

устный опрос , примерные вопросы:

Сорауларга җавап бирегез: 1. Әхлаклы кеше дип кемне атыйлар? 2. Нәрсә ул әхлак? 3. Әхлакның җәмгыять тормышында үтәгән бурычлары нинди? 4. Әхлакый нормаларның барлыкка килү сәбәпләре һәм механизмы нәрсәдән гыйбарәт 5. Барлык кешегә дә хас әхлакый карашлар белән һөнәри әхлак кагыйдәләренең үзара ярашуы турында нәрсәләр әйтә аласыз?

Тема 2. Әхлак нормаларының журналистикада тоткан урыны

контрольная работа , примерные вопросы:

Контроль эш өчен сораулар: 1. Әхлак нормаларының журналистикада тоткан урыны. 2. Журналистларның һөнәри әхлак кагыйдәләренең барлыкка килү алшартлары. 3. Россия журналистларының һөнәри этикасы, аларның гамәлгә керә бару тарихы. 4. Үзара тәртипкә салу механизмы буларак этика кодексы, декларация, хартияләр. 5. Журналистика этикасының халыкара принциплары.

Тема 3. Социаль җаваплылык - әхлакый категория

коллоквиум , примерные вопросы:

Әзерләнү өчен сораулар: 1. Журналист өчен текст төзү вакытында үтәлергә тиешле таләпләр. 2. Әлеге таләпләрне үтәү шартлары.

Тема 4. Бүгенге көндә һөнәри әхлак проблемалары

реферат , примерные темы:

Реферат өчен якынча темалар исемлеге: 1. Журналистларның үз "Гиппократ анты" була аламы? 2. Журналистны бүген барысы да тәнкыйтьли. 3. Журналистны һөнәри этика кагыйдәләренә кем өйрәтер? 4. Этика һәм бизнес. 5. Карьера һәм этика. 6. Сайлаулар вакытында журналист кем ягында булырга тиеш? 7. Интернет һәм журналист этикасы. 8. Папарацци һәм һөнәри этика. 9. Яшерен реклама һәм журналист этикасы. 10. Журналист геройларының шәхси тормышын фаш итәргә хаклымы? 11. Тавыш-гауга яратучы басмалар һөнәри этика нормалары белән килешәме? 12. Җинаять корбаннары һәм массакүләм мәгълүмат чаралары. 13. Атаклы кешеләр һәм массакүләм мәгълүмат чаралары арасындагы кискен мөнәсәбәтләр. 14. Укучы алдында җаваплылык хисе. 15. Сүз кешене үтерә дә, терелтә дә... 16. Мәгълүмат чыганагын сер итеп саклау. 17. Һөнәри этика кодекслары: охшаш һәм аерымлы яклары. 18. Газета (журнал, радио-, телеканал) ялган мәгълүмат таратты. Хатаны ничек төзәтергә? 19. Тәҗрибә һөнәри этикага өйрәтәме? 20. "Һөнәр алмашу" ысулының һөнәри этикага ни катнашы бар? 21. Диктофон куллану һәрвакытта да әхлакка туры киләме? 22. Үз хаталарыңны тану һәрвакытта да кыен. 23. Сенсация артыннан кууның уңай һәм тискәре яклары. 24. Тәрҗемәче һәм авторлык мәсьәләсе.

Тема 5. Журналист тексты - һөнәри этика объекты

эссе , примерные темы:

"Минем хәзерге һәм булачак иҗатымда журналист әхлагының әһәмияте" темасына эссе язарга.

Тема . Итоговая форма контроля

Примерные вопросы к зачету:

Зачет өчен якынча сораулар исемлеге:

1. Журналистларның үз "Гиппократ анты" була аламы?

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

2. Журналистны бүген барысы да тәнкыйтьли.
3. Журналистны һөнәри этика кагыйдәләренә кем өйрәтер?
4. Этика һәм бизнес.
5. Карьера һәм этика.
6. Сайлаулар вакытында журналист кем ягында булырга тиеш?
7. Интернет һәм журналист этикасы.
8. Папарацци һәм һөнәри этика.
9. Яшерен реклама һәм журналист этикасы.
10. Журналист геройларының шәхси тормышын фаш итәргә хаклымы?
11. Тавыш-гауга яратучы басмалар һөнәри этика нормалары белән килешәме?
12. Җинаять корбаннары һәм массакүләм мәгълүмат чаралары.
13. Атаклы кешеләр һәм массакүләм мәгълүмат чаралары арасындагы кискен мөнәсәбәтләр.
14. Укучы алдында җаваплылык хисе.
15. Сүз кешене үтерә дә, терелтә дә...
16. Мәгълүмат чыганагын сер итеп саклау.
17. Һөнәри этика кодекслары: охшаш һәм аерымлы яклары.
18. Газета (журнал, радио-, телеканал) ялган мәгълүмат таратты. Хатаны ничек төзәтергә?
19. Тәҗрибә һөнәри этикага өйрәтәме?
20. "Һөнәр алмашу" ысулының һөнәри этикага ни катнашы бар?
21. Диктофон куллану һәрвакытта да әхлакка туры киләме?
22. Үз хаталарыңны тану һәрвакытта да кыен.
23. Сенсация артыннан кууның уңай һәм тискәре яклары.
24. Тәрҗемәче һәм авторлык мәсьәләсе.

7.1. Основная литература:

ЭОР "Профессиональная этика журналиста". Автор - Р.Л.Зайни. - Режим доступа: http://zilant.kfu.ru/course/view.php?id=362

Зәйни Р.Л.Журналистның һөнәри этикасы (программа, методик күрсәтмәләр, лекцияләр): Укыту-методик кулланмасы. Казан: Казан университеты, 2014. 48 б. (на кафедре - больше 50 экз.)

Егоров П. А. Этика: Учебное пособие / П.А. Егоров, В.Н. Руднев. - М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014. - 158 с. // http://znanium.com/bookread.php?book=425302

Общественная мораль: философские, нормативно-этические и прикладные проблемы / РАН. Институт философии; Под ред. Р.Г. Апресяна. - М.: Альфа-М, 2009. - 494 с. //http://znanium.com/bookread.php?book=186242

Лазутина Г.В. Профессиональная этика журналиста. - М.: Аспект Пресс. 2011. - 225 с. // http://www.bibliorossica.com/book.html?currBookId=5986

Прозоров, В. В. Власть и свобода журналистики [Электронный ресурс] : учеб. пособие / В. В. Прозоров. ? 2-е изд., перераб. ? М. : Флинта : Н аука, 2012. ? 240 с. - ISBN 978-5-9765-1071-5 (Флинта), ISBN 978-5-02-037431-7 (Наука)// http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=454569

7.2. Дополнительная литература:

Лазутина Г.В. Профессиональная этика журналиста: учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по спец. "Журналистика" / Г.В. Лазутина.-2-е изд., перераб. и доп..-Москва: Аспект Пресс, 2006.-239, [1] с.: схемы; 22.-Библиогр. в примеч.: с. 200-208 и на с. 238.-ISBN 5-7567-0384-5, 3000.

Прохоров Е.П. Введение в теорию журналистики. - М.: Аспект Пресс, 2012. - 322 с.

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Серова Н. В. Этика: Учеб. пособие / Н.В. Серова. - М.: РИОР, 2007. - 160 с. http://znanium.com/bookread.php?book=118540

Корконосенко, С. Г. Теория журналистики: моделирование и применение [Электронный ресурс] : учеб. пособие / С. Г. Корконосенко. - М.: Логос, 2010. - 248 с. - (Новая университетская библиотека). - ISBN 978-5-98704-471-1.// http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=468866

7.3. Интернет-ресурсы:

Авраамов Д.С. Профессиональная этика журналиста - http://jurnalist.by/elektronnaya-biblioteka/skachat-avraamov-d-s-professionalnaya-etika-zhurnalista-djvu.htm

Библиотека Центра экстремальной журналистики - http://www.library.cjes.ru

Лазутина Г.В. Профессиональная этика журналиста: Учебное пособие - http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Gurn/Lazut/index.php

Профессиональная этика журналиста - http://llbooktoday.com/book_378_glava_51_10.1.2_Cut_and_Paste.html

Союз журналистов России - http://www.ruj.ru

8. Материально-техническое обеспечение дисциплины(модуля)

Освоение дисциплины "Профессиональная этика журналиста" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

Мультимедийная аудитория, вместимостью более 60 человек. Мультимедийная аудитория состоит из интегрированных инженерных систем с единой системой управления, оснащенная современными средствами воспроизведения и визуализации любой видео и аудио информации, получения и передачи электронных документов. Типовая комплектация мультимедийной аудитории состоит из: мультимедийного проектора, автоматизированного проекционного экрана, акустической системы, а также интерактивной трибуны преподавателя, включающей тач-скрин монитор с диагональю не менее 22 дюймов, персональный компьютер (с техническими характеристиками не ниже Intel Core i3-2100, DDR3 4096Mb, 500Gb), конференц-микрофон, беспроводной микрофон, блок управления оборудованием, интерфейсы подключения: USB,audio, HDMI. Интерактивная трибуна преподавателя является ключевым элементом управления, объединяющим все устройства в единую систему, и служит полноценным рабочим местом преподавателя. Преподаватель имеет возможность легко управлять всей системой, не отходя от трибуны, что позволяет проводить лекции, практические занятия, презентации, вебинары, конференции и другие виды аудиторной нагрузки обучающихся в удобной и доступной для них форме с применением современных интерактивных средств обучения, в том числе с использованием в процессе обучения всех корпоративных ресурсов. Мультимедийная аудитория также оснащена широкополосным доступом в сеть интернет. Компьютерное оборудованием имеет соответствующее лицензионное программное обеспечение.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе "КнигаФонд", доступ к которой предоставлен студентам. Электронно-библиотечная система "КнигаФонд" реализует легальное хранение, распространение и защиту цифрового контента учебно-методической литературы для вузов с условием обязательного соблюдения авторских и смежных прав. КнигаФонд обеспечивает широкий законный доступ к необходимым для образовательного процесса изданиям с использованием инновационных технологий и соответствует всем требованиям новых ФГОС ВПО.

Выход в интернет

Программа составлена в соответствии с требованиями ФГОС ВПО и учебным планом по направлению 031300.62 "Журналистика" и профилю подготовки Средства массовой информации (национальная журналистика) .

Автор(ы):
Зайни Р.Л. ____________________
"__" _________ 201 __ г.

Рецензент(ы):
Сабирова Л.Р. ____________________
"__" _________ 201 __ г.